

XX. županijsko Natjecanje iz hrvatskoga jezika

4. ožujka 2015.

treći (III.) razred

zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenkasti broj i riječ)

broj bodova:

90	
----	--

Upute natjecateljima

1. Test se piše 90 minuta.
2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitljivo i pravopisno točno).
3. Natjecatelj zaporku treba napisati na bijelu i žutu omotnicu te na prvu stranicu testa.
4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.
5. Treba pažljivo slijediti upute u zadatku.
6. Rješenja treba upisivati plavom kemijskom olovkom na za to predviđena mjesta.
7. U testu nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, treba se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).
8. Odgovori ne smiju biti pisani tiskanim slovima.
9. Odgovori trebaju biti pravopisno i gramatički točni.
10. Nakon završetka pisanja test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članu Povjerenstva.
11. Nakon objave privremene ljestvice poretka natjecatelj ima pravo uvida u test i pravo na pisanu žalbu.

Želimo Ti uspjeh na Natjecanju!

Županijsko povjerenstvo:

1. _____
(predsjednik Županijskoga povjerenstva)

2. _____
(član Županijskoga povjerenstva)

3. _____
(član Županijskoga povjerenstva)

1. Prepiši pisanim slovima, prema pravilima o pisanju velikoga i maloga slova, dijelove rečenica ispod crte otisnute velikim tiskanim slovima.

Uz _____ iz
ODU RADOSTI LUDWIGA VAN BEETHOVENA

_____ proslavljena je godišnjica pada
DEVETE SIMFONIJE

_____, događaja koji je promijenio tijek povijesti i
BERLINSKOGA ZIDA

navijestio kraj _____ između _____ i
HLADNOGA RATA ZAPADA

_____ na _____. Time nisu nestale
ISTOKA STAROME KONTINENTU

sve podjele. Ostao je zid u Betlehemu, na _____, koji
ZAPADNOJ OBALI

je _____ sigurnosna barijera, a _____ simbol
IZRAELU PALESTINCIMA

_____.
APARTHEJDA

5	
---	--

2. U sljedećim rečenicama napiši č ili ć na prazne crte u riječima.

Doma ___ i obuše opan ___ i ___ e i staviše klobu ___ i ___ e na glavu. Ci ___ ahu prate ___ i
djevoj ___ e. Ona uze lu ___ i u naru ___ je ogrnuvši se ople ___ kom.

3	
---	--

8	
---	--

3. U sljedećim rečenicama napiši ije, je ili e na prazne crte u riječima.

Nebo poče bl___djeti. Noga mu je zac___ljela. Naučio se b___s na Potjeha, koji mu nije ni zanov___tao, ni zapov___dao, a ni zam___rao. A treba se vratiti do B___somara i b___sovske d___ečurlije, odvesti ih do sv___etova nepoznatih. I zato se poče nam___štati dok mu misli i dalje prisp___vahu.

4	
---	--

4. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

U kojem je primjeru točno upotrijebljena spojnica?

- A. film *Sjever-sjeverozapad*
- B. mladost-ludost
- C. let Zagreb-London
- D. Baudelaire-a

1	
---	--

5. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Koja rečenica nije napisana u skladu s pravilima o pisanju zareza?

- A. Ipak, nismo se dogovorili.
- B. O tome, primjerice nismo govorili.
- C. Ipak nas je napustio.
- D. Hodali smo dugo, i to uskom stazom.

1	
---	--

6	
---	--

6. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Napiši kratice navedenih izraza.

Napiši _____ riječi *dobar*.
komparativ

Bilo je to sto godina _____, vrlo davno.
poslije Krista

Provjerit ću u _____ tko se prijavio.
elektroničkoj pošti

Molim vas, _____, javite mi kako je bilo.
gospođice

2	
---	--

7. Odgovore napiši na odgovarajuće mjesto u tablicu.

Odredi sve glagolske oblike iz teksta.

Ali što ne bi? – skokne u žestini, a lice mu sinu stalnom nadom – ta ona nije samo čovjek, više je nješto, nješto srednje međ čovjekom i višimi dusi. Da bi joj Bog dao ne pokajati se!

Blagoslovom odgovaraše na grdnju, na sramotu, kakve svijet vidio nije. K njoj ću poći, grlit ću joj skute i koljena, ona je dobra i pobožna, oprostit će mi... Brate Jako, idi sa mnom, tebe ljubi, tebe sluša, bit ćeš mi pomoćnik u nevolji. Pak uzevši klobuk, odoše na Mandrač. (Adolfo Veber

Tkalčević: *Nadala Bakarka*)

prezent	
perfekt	
imperfekt	
aorist	
futur prvi	
imperativ	
kondicional prvi	
infinitiv	
glagolski prilog prošli	

5	
---	--

7	
---	--

8. Napiši početno slovo padeža iznad podcrtanih riječi.

- Gospodin pripovijeda mi vrlo zanimljivih crtica iz botanike – nasmjehnu se Malvina pod silu.

- O ljubicah bez duše, gospodine predstojniče! – doda Lovro.

- Zar ima u cvijeća duše? – zapita u čudu predstojnik.

(August Šenoa: *Prijan Lovro*)

5	
---	--

9. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Odredi kakav je podcrtani spoj riječi.

Jakovljevo je lice bilo bijelo kao papir.

A. dopunska

B. imenička

C. okolnosna

D. pridjevska

1	
---	--

10. Odgovore napiši na prazne crte.

Ispiši iz zadane rečenice šest sintagma koje su rezultat upravljanja.

Drugo jutro pročitao nam Lovro svoj ultimatum pun hrena, a mi ga potpisasmo, poslasmu gospodarici i ostavismo kuću.

3	
---	--

9	
---	--

11. Odgovore napiši na prazne crte.

Ispiši iz zadane rečenice četiri okolnosne sintagme.

Zgubidan bi Jožica smjerno povukao lulu, te je utakao u saru od čizme na desnoj nozi, raskrio se brzo, te pobožno ušao.

2	
---	--

12. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Koji se termin u starijem hrvatskom jezikoslovlju koristio za subjekt?

- A. podmet
- B. predmet
- C. pridjevak
- D. prirok

1	
---	--

13. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi subjekt u zadanim rečenicama.

Ne pomagati bijaše grijeh. _____

Meni je bila osobita čast! _____

Kraj svih tih vrlina ne bijaše mi Lovrin prvi pojav prijazan. _____

Možda je vrlo kolebljiva riječ. _____

4	
---	--

7	
---	--

14. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi predikat u zadanim rečenicama.

Neka pepeo tone! _____

Dora će postati pomutnjom. _____

To je samo stvar gledišta. _____

Ne izgleda loše. _____

4	
---	--

15. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi tražene vrste predikata iz sljedećih rečenica.

Ja mu toga reći neću, mene se to i ne tiče. Lijep li je onda život bio kad se Dora rodila. A sada?

Zašto je morala odrasti? A bila je dijete, kao anđeo!

jednostavni glagolski predikat _____

složeni glagolski predikat _____

imenski predikat _____

3	
---	--

16. Odgovore napiši na praznu crtu.

Odredi četiri objekta u zadanoj rečenici.

Mnogi naši pisci pišu o naravi, a da ju ne motre, pišu o srcu, a ne poznaju ga.

2	
---	--

9	
---	--

17. Odgovore napiši na praznu crtu.

Odredi tri neizravna objekta u sljedećim rečenicama.

Pretvorimo naš stan u crkvicu, da se u njoj služi svake nedjelje sveta misa. A onda otvorimo svima, hoće li se nagledati raja na zemlji. Misnoga vina otpio župnik kano svaki put.

(prilagođeno prema romanu *U registraturi* Ante Kovačića)

2	
---	--

18. Odgovore napiši na praznu crtu.

Odredi šest nesamostalnih rečeničnih članova u sljedećim rečenicama.

Kanonik bijaše vazda vjerna mušterija krojača Trepeljike, ne bijaše svetka, a da se on ne bi svratio u tu krčmu. Svi su znali za udes maćehe Margite.

2	
---	--

4	
---	--

19. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Koja riječ u sljedećoj rečenici nema sintaktičku funkciju?

- Pustimo to, Lauro, šapnuh.

A. Pustimo

B. to

C. Lauro

D. šapnuh

1	
---	--

20. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Koja je od sljedećih rečenica neraščlanjena jednostavna rečenica?

A. Neće oni, neka!

B. Ne časite časa.

C. A što će nam to?

D. Zavrti mu se od nemoći.

1	
---	--

21. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi način sklapanja sljedećih rečenica.

Za zimskih večeri sjeli bismo Lovro i ja da učimo. _____

Što smo nebu bliže, od neba smo dalji. _____

U oku mladosti cakli se Europa, a pogled mizantropa po njoj kopa. _____

Pjesma je suludo titranje, to mozak u nama titra. _____

4	
---	--

6	
---	--

22. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu zavisne surečenice.

Spomeni se da ropstvo nemilo, ko teško ono stijenje nadgrobno, na leđima mi tlači

bratskijem. _____

Slobode koji nema, o slobodi sanja. _____

Zemlja je koja na koncu pobjeđuje. _____

A narodi su djeca velika što lako im je kupit igračke. _____

4	
---	--

23. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu zavisnih priložnih surečenica.

Varoška gospoda udružila se da poprave zidove i tornjeve. _____

Gregorijanec rasrdio se da se potresao Medvedgrad. _____

2	
---	--

24. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

U zadanim rečenicama promijeni veznike tako da dobiješ istu vrstu zavisne rečenice kao u polaznim primjerima, ne mijenjajući poredak glavne i zavisne surečenice.

Pošto je kraljeva srditost razljutila varošku gospodu, izbila je buna.

Budući da je Krupić vodio građane, bili su oni sigurni.

2	
---	--

8	
---	--

25. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Odredi vrstu pogodbene rečenice.

Ako je tako, neću te više nutkati. _____

Malvina bi mojom bila da me ne sapinje crna haljina. _____

Kad bi se tko pojavio, dočekali bismo ga s radošću. _____

3	
---	--

26. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Kakva je sljedeća zavisnosložena rečenica?

I ko kad krošnjama polako stane vjetar zibati, o tako krenu žagor narodom.

- A. mjesna
- B. poredbena
- C. posljedična
- D. vremenska

1	
---	--

27. Odgovor napiši na praznu crtu.

Zamijeni sljedeću jednostavnu rečenicu zavisnosloženom predikatnom.

Kaput je bio najskuplji.

1	
---	--

5	
---	--

28. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Sklopi povezivanjem sljedeće zadane rečenice u nezavisnosložene rečenice.

Trkači su jurili. Marko je zaostajao.

suprotna _____

isključna _____

2	
---	--

29. Odgovor napiši na praznu crtu.

Odredi vrstu nezavisnosložene rečenice.

Mojsije je odlučio bilo izbaviti narod milom bilo povesti ga silom.

1	
---	--

30. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Odredi u kojoj je od sljedećih složenih rečenica veznik koji povezuje surečenice sastavni dio jedne od surečenica.

- A. Sutra ima biti sabor kraljevine, a danas pregledat će ban ono nekoliko četa.
- B. Nemirno gladio Jakopović čelo te razmišljao o saboru i o podbanu.
- C. Ja ne znam zakon da varoš mora hraniti gospodina bana.
- D. Doro, bit ćeš moja ili nećeš biti ničija.

1	
---	--

31. Odgovor napiši na praznu crtu.

U sljedećoj rečenici nesročni atribut zamijeni atributnom rečenicom.

Književnik Ksaver Šandor Gjalski u svojim je novelama ocrtao ugođaj zagorskih kurija.

1	
---	--

5	
---	--

32. Odgovor napiši na praznu crtu.

Sklopi iz sljedećih rečenica dopusnu.

Pisali su mu. Nisu dobili odgovor.

1	
---	--

33. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Kakva je sljedeća zavisnosložena rečenica?

Neću te uvjeravati kao što bi drugi možda činio.

- A. kauzalna
- B. modalna
- C. finalna
- D. temporalna

1	
---	--

34. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

Kojoj vrsti zavisnih surečenica pripada sljedeća rečenica?

Laž je da nismo pitali.

- A. izričnoj subjektnoj
- B. zavisnoupitnoj subjektnoj
- C. izričnoj objektnoj
- D. odnosnoj objektnoj

1	
---	--

3	
---	--

35. Odgovor napiši na praznu crtu.

Koliko ima surečenica u sljedećim stihovima?

Po riječima te poznam smjelima,

Da imaš krila koja uzvija

Plamičak sveti što sam potako

U srce prvog onog čovjeka

Dok boljim pojmom grlio sam svijet.

(Kranjčević: *Mojsije*)

1	
---	--

36. Odgovor napiši na prazne crte.

Zamijeni u sljedećim rečenicama priložne oznake odgovarajućim priložnim rečenicama.

Nije pobijedio unatoč pripremama.

Otišao je u potragu za kruhom.

Ne spava zbog briga.

Iz lovišta se nitko nije vratio.

4	
---	--

5	
---	--

37. Odgovore upiši u tablicu.

Odredi vrstu surečenica u sljedećoj višestruko složenoj rečenici. Napomena: priložnim rečenicama odredi vrstu.

Bila je vitka i hitro je skakala da bi svak, čim je vidi, pomislio na srnu iako nije znao kako je zovu.

SUREČENICA	VRSTA

6	
---	--

38. Odgovore napiši na pripadajuće crte.

Raščlani sljedeću rečenicu prema obavijesnom ustrojstvu prema zadanome pitanju: Je li što takvo bilo moguće u domu zlatara Krupića?

Rečenica: U domu zlatara Krupića teško je takvo što bilo moguće.

TEMA: _____

REMA: _____

2	
---	--

8	
---	--